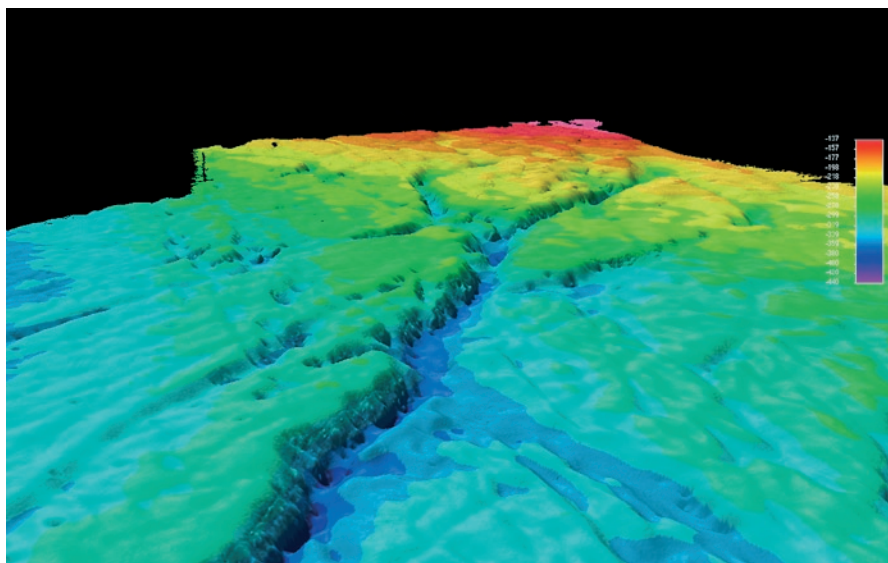

Forum Skagerrak visar spännande resultat

Hur gör man för att odla hummer och musslor på samma ställe? Och hur ser havsbotten egentligen ut? Var kan man fiska – och vilka bottenar ska man skydda? Dessa och många andra frågor har EU-projektet Forum Skagerrak gett svar på.

3d-modell som visar djupskillnader på Skagerraks botten. Foto: Tomas Lundälv.

Projektet är ett så kallat Interreg-samarbete mellan regionerna runt Skagerrak, på dansk, svensk och norsk sida. Västra Götaland representeras av miljönämnden och länsstyrelsen.

Ett av projektets mer uppseendeväckande resultat är att man har kunnat fotografera havsbotten på stora djup och

Sjöanemon på Skagerraks botten. Foto: Tomas Lundälv.

till och med upptäckt liv som tidigare varit okänt, till exempel vissa koraller. Resultaten finns på projektets hemsida, färdiga att ladda ner, både som enklare sammanfattningar, och som fullständiga vetenskapliga rapporter.

Avsikten är nu att bilda ett permanent "Forum" för att fortsätta diskutera miljön och utvecklingen i och runt Västerhavet.

På Forum Skagerraks slutkonferens i Skagen 23 – 24 april samlades omkring 150 experter, politiker och andra med anknytning till Skagerrak för att diskutera hur ett framtida samarbete kan utformas för att hålla Västerhavet levande. Beslut väntas till hösten. *

► LÄS MER PÅ WEBBEN

www.forumskagerrak.com

PER HÖRBERG

PER.HORBERG@VGREGION.SE

NUMMER 2 JUNI 2007

Information och inspiration

Avsikten med detta nyhetsbrev är att du snabbt ska få en bild över aktuella utvecklingsfrågor som miljönämnden är involverade i. Insatserna för att ta tillvara på de drivkrafter som finns för en mer hållbar konsumtion och produktion blir fler och fler. Nya metoder utvecklas och fler nätverk bildas som påskyndar denna utveckling. En del av denna utveckling ska speglas i detta nyhetsbrev. Kanske kan redovisningen inspirera till en vidareutveckling av resultaten eller till nya insatser.

PETER HOLMBERG

MILJÖCHEF, VÄSTRA GÖTALANDSREGIONEN
PETER.HOLMBERG@VGREGION.SE

Hjälp att utveckla ert miljöarbete?

Vill du få hjälp med att tänka i nya banor? Miljöbron ger små och medelstora företag gratishjälp att utveckla sitt miljöarbete.

Miljöbron är en ideell förening som skapar kontakter mellan näringslivet och universitet/högskolor i Västra Götaland. Föreningen ger studerande chansen att omsätta sina miljökunskaper i praktiken, främst genom förmedling av examensarbeten eller projektanställningar. *

FAKTA MILJÖBRON

Miljöbron finansieras av Västra Götalandsregionen, Göteborgs universitet, Chalmers, Högskolan Väst, Business Region Göteborg, Kommunalförbunden Fyrstad resp. Dalsland, Innovatum, Sparbankstiftelsen Väst, Tillväxt Skaraborg, Svenskt Näringsliv, samt ett antal kommuner och företag.

► LÄS MER PÅ WEBBEN

www.miljobron.se

INGRID HORNER

INGRID.HORNER@VGREGION.SE

Ärtor och bönor kan bli klimatsmart mat

Om djuren åt lokalt odlat proteinfoder och vi människor åt mer lokalt odlade ärtor och bönor i Västra Götaland, skulle det kunna ge positiva effekter både för landsbygdens utveckling och för miljön globalt. Det visar en studie som SIK* utfört i samarbete med Svenska Lantmännen och LRF, med finansiering från Västra Götalandsregionen och EU:s sjätte ramprogram för forskning.

Studien visade också att det finns en stor potential för ökad baljväxtproduktion i Västra Götaland. Därför har nu ett projekt startats som ska undersöka hur konsumtion av närodlade bönor och ärtor kan stimuleras genom nytänkande produktutveckling. I höst påbörjas även en dialog med branscherna inom livsmedelsproduktion för att se hur en aktiv satsning på baljväxter mer konkret skulle kunna se ut.

Ekonomiskt lönsamt

Andra viktiga resultat studien visar är att om man satsar på nya växtföljder med baljväxter skulle det kunna bli ekonomiskt lönsamt för jordbrukarna och minska behovet av bekämpningsmedel och jordbearbetning. Användningen av fossil energi kan minska med 10 procent och bidraget till växthuseffekten med 5 procent om långväga importerat sojajöl ersattes av lokal raps, ärtor och sojabönor.

En annan stor vinst är att det skulle minska uppodlingen av artrika områden

Foto: Veronika Svensson.

Om vi oftare åt maträtter baserade på ärtor och bönor skulle det ge positiva effekter för miljön och klimatet globalt.

i Sydamerika och åtföljande förbrukning av bekämpningsmedel, varav många är skadliga för både miljö och hälsa. Vegetariska måltider ger också som regel mindre miljöpåverkan än rätter med kött som är mer resurskrävande att producera. ★

*SIK; Institutet för Livsmedel och Bioteknik AB, LRF; Lantmännens riksförbund.

BERIT MATTSSON

BERIT.M.MATTSSON@VGREGION.SE

Försäljningskanal till företag i staden

Innerstaden Göteborg har med stöd av Västra Götalandsregionen inlett en satsning för att öka kunskaperna och intresset för ekologiska och närproducerade varor, hos kunder, butiker och restauranger innanför vallgraven. Man vill bli en naturlig försäljningskanal för producenterna från den omgivande landsbygden i Västra Götaland till företagen i staden.

Genom närheten mellan produktion och en samlad marknad kan man skapa en effektivare logistik men även locka fler boende, besökare och verksamheter.

Det bidrar till stadens utveckling och stärker stadskärnans kommersiella och sociala betydelse för Göteborgsregionen. Innerstaden Göteborg kommer inom satsningen att arrangera en rad aktiviteter kring ekologisk och närproducerad mat, bland annat tillsammans med Saluhallen. ★

FAKTA INNERSTADEN GÖTEBORG

Innerstaden Göteborg är ett aktiebolag som ägs till hälften av Köpmannaförbundet och andra hälften av Fastighetsägarna Göteborg. Medlemmar i Innerstaden Göteborg är företag och fastighetsägare inom vallgraven. Göteborgs Stad är medlemmar genom Park och Natur, Trafikkontoret och Stadsbyggnadskontoret.

▶ LÄS MER PÅ WEBBEN

www.innerstadengbg.se

BERIT MATTSSON

BERIT.M.MATTSSON@VGREGION.SE

Energifokus gav effekt

-Deltagaravgiften för att få vara med i EnergiFokus, har vi fått igen många gånger om, säger Torbjörn Pettersson på Lantmännen Doggy, en av de arton industrier i Västra Götaland som deltagit i projekt EnergiFokus.

Målgruppen för Energifokus var mellanstora industriföretag med en årlig energikostnad på minst ett par miljoner kronor per år. Denna grupp företag är ofta för små för att ha ett långsiktigt och strategiskt energiarbete. Genom att jobba med bara 30 företag har man ringat in en inte försumbar del av industrins energianvändning i Västra Götaland.

FAKTA ENERGIFOKUS

EnergiFokus har till största del finansierats av Västra Götalandsregionen och Energimyndigheten. Projektet drevs av CIT Industriell Energianalys AB, tillsammans med Västsvenska Industri- och Handelskammaren, Velanders & Cliffordson Miljöteknik AB och CIT Energy Management AB. De företag som deltog kom från vitt skilda branscher, som textil, livsmedels- och massaindustrin, och några kända företagsnamn är DriveSol World, Nife Textil, Ludvig Svensson och Dafgård.

Samtliga deltagare fick besök av ett expertteam som såg över deras energianvändning i både fastigheter och tillverkningsprocesser.

Sänkta energikostnader

Enligt projektledare Per-Åke Franck, CIT Industriell Energianalys AB, så har de flesta företag som deltog i Energifokus möjlighet att sänka sina energikostnader med mellan fem till tjugo procent. Det stämmer med vad Torbjörn Pettersson säger.

– De kunskaperna och det stöd vi fick kommer att leda till märkbart lägre energikostnader för oss. När vi investerar nästa gång blir det definitivt i effektivare elmotorer av högsta energiklass. ★

INGRID HORNER

INGRID.HORNER@VGREGION.SE

24 miljoner till program för energieffektivt byggande

Västra Götalandsregionens miljönämnd gör en storsatsning för att främja ett energieffektivare byggande. 24 miljoner kronor anslås under tre år till ett konkret program med åtgärder för att få energisnålare byggnader.

Det handlar både om nyproduktion av passivhus och åtgärder i befintliga bostäder och lokaler. Redan välkänd teknik och material kan användas på sätt som ger stora energibesparingar och minskar belastningen på miljön.

Nya kunskaper

Västra Götaland ligger redan i frontlinjen när det gäller kunskaper för att bygga energisnåla hus. Programmet kommer att ytterligare öka beställarnas kompetens och att intressera huskunderna för nya

lösningar. Samtidigt gäller det att förmå byggbranschen att ställa om sin produktion och använda de nya kunskaperna i byggprocessen. Inom programmet kommer bland annat demonstrationsprojekt att skapas, utvärderas, och visas för en bred publik. Utbildningar för energieffektivt byggande och passivhus ska erbjudas och insatser mot forskningen och byggsektorns aktörer görs. ★

FAKTA PASSIVHUSPROGRAMMET

Passivhusprogrammet styrs av representanter från byggföretag, offentliga bostadsbolag, universitetet och andra forskningsorgan i Västra Götaland, och genomförs i nära samarbete med det passivhuscentrum som redan etableras i Alingsås.

PETER HOLMBERG

PETER.HOLMBERG@VGREGION.SE

Nytt resurscentrum för småskalig livsmedelsproduktion

Ett resurscentrum för lokal och småskalig livsmedelsproduktion håller på att skapas i Västra Götaland. Målet är att bland annat öka lönsamheten och sysselsättningen i mindre livsmedelsföretag.

Centret ska exempelvis erbjuda kompetensutveckling och ordna branschträffar med företag inom bland annat kött och chark, frukt och grönt och bagerier.

Peter Drotz, ny tillsatt Vd för livsmedelcentret, anser att det finns en stor potential för utveckling av livsmedel till såväl konsument som storkök och restauranger. Den lokala maten är också en viktig del i marknadsföringen av Västra Götaland som turistmål.

- Resurscentret ger en utmärkt möjlighet att koppla samman matproducenter och krögare. Det kan få stor betydelse för bland annat de restauranger och caféer som arbetar med smakupplevelser inom nätverket Västsvensk Mersmak, säger Jill Axelsson, Västsvenska Turistrådet.

Resurscentret är ett dotterbolag till Livsmedel i Väst och har skapats av Västra Götalandsregionen och länsstyrelsen. ★

▶ LÄS MER PÅ WEBBEN
www.livsmedelivast.se

BERIT MATTSSON

BERIT.M.MATTSSON@VGREGION.SE

Nytt ljus över Alingsås

År 2000 såg framtiden inte så ljus ut i Alingsås. Flera företag drog ner arbetsstyrkan, flyttade eller lades ner. Alingsås föll från plats 80 till plats 145 i Svenskt Näringslivs ranking avseende företagsklimatet i de svenska kommunerna. Den negativa utvecklingen gjorde kommunens ekonomi ansträngd och befolkningssiffrorna låg stilla. För att vända trenden och skapa en hållbar tillväxt samlades politiker och tjänstemän.

Resultatet blev en partiövergripande vision. Tillsammans med företrädare för näringslivet och andra organisationer fokuserade sedan kommunen på fyra viktiga områden: boende, näringsliv, kommunikation och utbildning. Nu har det vänt! Alingsås ligger på 13 plats avseende företagsklimat i Sverige, sysselsättning och inflyttning ökar.

Västra Götalandsregionen anser att det är viktigt att kunskapen om hur Alingsås arbetat för en hållbar utveckling sprids till andra delar i regionen, och Alingsås kommun delar gärna med sig av sina erfarenheter. Det går bra att kontakta Lennart Anderberg (Tel. 0322-61 69 00) för vidare information. ★

BERIT MATTSSON

BERIT.M.MATTSSON@VGREGION.SE

← FALKÖPINGS HAMN

GÖTEBORGS HAMN →

Det går som på räls för transporterna Falköping - Göteborg

Godspendlingen på tåg mellan Falköping och Göteborgs hamn började i mars i år. Redan efter några veckor hade det förväntade årsresultatet uppnåtts. Tågen har nu en beläggning på över 60 procent och går flera gånger per vecka.

- Att lyfta gods från landsväg till järnväg i denna betydande omfattning innebär oerhört stora effekter för miljön, menar professor Kaj Ringsberg.

Det gynnar både miljön och näringslivsutvecklingen. Lastbilstransporterna genom Göteborgs innerstad blir färre och därmed minskar luftföroreningarna. Samtidigt möjliggör dryporten en expansion av Göteborgs hamn. EU följer nu utvecklingen noga och är mycket angelägen om att arbetet fortgår. ★

FAKTA DRY-PORT

Dry-Port är en kombiterminal i inlandet som tar emot gods från närliggande företag för vidare tågtransport till närmaste hamn. Falköpings kommun har utvecklat sin Dry Port inom EUs Nordsjöprojekt SustAccess. Västra Götalandsregionen är leadpartner i projektet.

▶ LÄS MER PÅ WEBBEN
www.sustaccess.org

PER HÖRBERG

PER.HORBERG@VGREGION.SE

KOMMANDE HÄNDELSER

KVARTAL
3-4

■ Interfood

Årets tema är ekologiska livsmedel.

DATUM 4 - 6 september

PLATS Svenska Mässan, Göteborg

MER INFO www.interfood.se

■ Återinvigning av Linnéträdgården

Invigning av regionstyrelsens ordförande.

DATUM 30 juni - september

PLATS Botaniska trädgården, Göteborg

MER INFO www.gotbot.se

■ Kvalitetsmässan

Utdelning av Götapriset.

DATUM 20 - 22 november

PLATS Svenska Mässan, Göteborg

MER INFO www.kvalitetsmassan.se

Är det lönsamt att gå före i miljöarbetet för en mindre fossilberoende ekonomi?

Det ville Västra Götalandsregionen ta reda på. Därför gav man ett antal externa utredare (nationalekonomer och energiexperter) i uppdrag att analysera förutsättningarna och konsekvenserna för Västra Götaland.

Svaret kom i en rapport och blev; ja Västra Götaland är en av de få regioner i Sverige som har vad som krävs för en samlad och offensiv satsning.

Hög kompetens inom området, långsiktighet i besluten och stark konkurrenskraft i internationella jämförelser är de avgörande egenskaperna enligt utredarna.

Inte riskfritt

Men det är inte helt riskfritt att gå i bräschen. Omställningen mot en ekonomi som är mindre beroende av fossila bränslen, främst olja, är en utmaning som innebär förändringar, men samtidigt många möjligheter för både

näringsliv och samhälle. Hälften av de anställda i privata näringslivet arbetar i internationella företag. Den globala konkurrensen hårdnar för varje dag. Koldioxidutsläppen ska minska med 30% inom de närmaste 20 åren. Det krävs överensstämmelser i miljömedvetenhet, praktisk politik och människors agerande i vardagen.

Positiv bedömning

Politikerna gör ändå en positiv bedömning och ser potentialen i rapporten som betydande.

Under omställningen kan näringslivet stärkas med de praktiska lösningar som utvecklas. Fler i arbete, ett lång-

siktigt, livskraftigt näringsliv och en stärkt miljöimage för regionen blir resultatet av en snabb omställning.

Strategi för omställningen

Offentlig verksamhet kan driva på utvecklingen ytterligare i den egna verksamheten och vid upphandlingar. I detta arbete krävs ett offentligt ledarskap. Regionen har nu gett Beredningsgruppen för miljö i uppdrag att ta fram en strategi för omställningen. Detta arbete kommer att lanseras under namnet Smart Energi. ★

PETER HOLMBERG

PETER.HOLMBERG@VGREGION.SE

NOTERAT

Nytänkande kring upphandling gav miljöstipendium

Varje år delar Västra Götalandsregionens miljönämnd ut ett miljöstipendium till anställda som gjort särskilda miljöinsatser. I år går stipendiet till inköpare Ida Sundvakt på WESTMA som ställt långtgående miljökrav i upphandlingen av inredning. Resultatet blev "Gröna listan".

Westma och miljösekretariatet har nu tillsammans blivit en av 53 nominerade (av 269 bidrag), till det prestigefyllda Götapriset. Det för satsningen på miljöanpassade inköp. ★

FAKTA GRÖNA LISTAN

Gröna listan är ett nytt angreppssätt som underlättar valet av miljöanpassade möbler. Att välja möblerna ur Gröna listan leder till en minskad användning av miljö- och hälsofarliga kemikalier, minskad energianvändning och ökad biologisk mångfald. Det stimulerar dessutom till bättre arbetsförhållanden i textilproducerande länder.

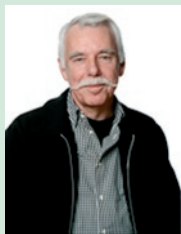
Nyfiken på de nya möblerna?

VÄSTRA GÖTALANDSREGIONEN

VIVECA REIMERS
VIVEC.REIMERS@VGREGION.SE

FYRA SNABBA FRÅGOR

Per-Olov Blom,
ordförande i Västra
Götalandsregionens
miljönämnd.

Hur är det att arbeta som miljö- nämndens ordförande?

Det är det roligaste jag har gjort inom min politiska karriär. Inom Västra Götalandsregionen kan vi tackla miljöfrågorna från flera olika håll, vilket är en otrolig styrka. Det är samtidigt extra roligt att det finns en politisk nämnd för just miljöfrågor.

Hur länge har du arbetat med politik?

Jag blev engagerad i politiken redan på 60-70 talet när det skulle byggas en trafikled rakt genom Borås stad. Det väckte min stridslust och samtidigt mitt engagemang för miljöfrågor.

Har du något otippat intresse som du vill dela med dig av?

Jag är en stor vän av tåg. Det är också det mest miljövänliga sättet att resa. Samtidigt skriver jag en bok om buss-trafiken i Östergötland på 1930- och 40-talet.

Slutligen, du kör väl miljöbil?

Självklart, jag kör gasbil.

NOTERAT

Miljöengagerade revisorer hjälper företag att spara pengar

Miljöengagerade Revisorer MER, har skapat ett verktyg för översyn av logistik. Verktyget hjälper revisorer att stötta företag i deras arbete för effektivare godstransporter och tjänsteresor. Det leder på köpet till stora miljöförbättringar. Verktyget är ett resultat från ett utvecklingsprojekt där bland annat Västra Götalandsregionens miljönämnd, Vägverket, och Naturvårdsverket deltag. MER drivs nu av FAR SRS, branschorganisationen för revisorer och rådgivare. ★

INGRID HORNER

INGRID.HORNER@VGREGION.SE

► LÄS MER PÅ WEBBEN

www.merverkan.se

Storsatsning på ekologiska livsmedel gav resultat

År 2003 avsatte Västra Götalandsregionen 8,6 mkr för att öka andelen ekologiska livsmedel i sina storkök. Satsningen resulterade i en ökning från 2,3 procent år 2002, till 10,4 procent år 2006.

Medlen har använts både för att ersätta merkostnaden för ekologiska livsmedel och för att öka medvetandet och kompetensen bland kökspersonalen. Samtidigt har det pågått en dialog med livsmedelsleverantörerna för att anpassa utbudet för storkök och för att få säkrare leveranser. Fler ekologiska produkter har också upphandlats till sortimentet. ★

BERIT MATTSSON

BERIT.M.MATTSSON@VGREGION.SE